

Κωδικός Μαθήματος EDUC-606DL	Τίτλος Μαθήματος Μουσική Αγωγή και Ειδική Εκπαίδευση	Πιστωτικές Μονάδες ECTS 9
Τμήμα Παιδαγωγικών Σπουδών	Εξάμηνο	Προαπαιτούμενα
Κατηγορία Μαθήματος Επιλογής	Γνωστική Περιοχή Μουσική Παιδαγωγική	Γλώσσα Διδασκαλίας Ελληνική
Επίπεδο Μαθήματος 2 ^{ος} Κύκλος	Έτος Σπουδών	Διδάσκουσα Μαρία Γεννάρη
Μέθοδος Διδασκαλίας Εξ αποστάσεως	Πρακτική Άσκηση N/A	Συν-απαιτούμενα Κανένα

Στόχοι του μαθήματος

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές να:

- Μελετήσουν το εύρος των ειδικών εκπαιδευτικών αναγκών που πιθανόν να συναντήσουν στο συνηθισμένο σχολείο, τους τρόπους με τους οποίους μαθαίνουν μουσική οι μαθητές/τριες με ειδικές ανάγκες και να εξοικειωθούν με κατάλληλες και ευέλικτες στρατηγικές διδασκαλίας του μαθήματος της μουσικής μέσα από τις οποίες ξεπερνούν τα εμπόδια και βελτιστοποιούν τη μουσική και άλλη μάθηση των παιδιών ανταποκρινόμενοι ταυτόχρονα στις ανάγκες του συνόλου της τάξης.
- Γνωρίσουν τα κύρια πεδία των ερευνητικών αναζητήσεων στον χώρο της μουσικής παιδαγωγικής για παιδιά με ειδικές ανάγκες στα πλαίσια της πλήρους συμμετοχικής εκπαίδευσης στο δημοκρατικό και ανθρώπινο σχολείο.
- Ενημερωθούν για τις νέες εκπαιδευτικές προσεγγίσεις στο χώρο της μουσικής και των ειδικών αναγκών καθώς για το ρόλο που μπορούν να παίξουν μουσικοθεραπευτικές τεχνικές στην προώθηση των στόχων της μουσικής εκπαίδευσης.
- Σχεδιάζουν και πρωτότυπο εκπαιδευτικό υλικό και χρησιμοποιούν την τεχνολογία για αποτελεσματική παρέμβαση στη μουσική μάθηση των παιδιών με ειδικές ανάγκες στο μάθημα της μουσικής
- Δημιουργούν εργαλεία αξιολόγησης, αξιολογούν τη μουσική πρόοδο και συμμετέχουν αποτελεσματικά σε πολυθεματικές ομάδες αξιολόγησης των παιδιών με ειδικές ανάγκες που εντάσσονται στις τάξεις τους.

Μαθησιακά αποτελέσματα

Με την ολοκλήρωση των προβλεπόμενων συναντήσεων στο πλαίσιο της διεξαγωγής του μαθήματος οι φοιτητές/τριες αναμένεται να:

- Έχουν μία σφαιρική ενημέρωση για το φάσμα των περιπτώσεων παιδιών με ειδικές ανάγκες που εντάσσονται στο μάθημα μουσικής στα δημόσια σχολεία της Κύπρου
- Αποκτήσουν μία σφαιρική γνώση του διαλόγου και των πεδίων έρευνας σε παγκόσμια κλίμακα, σχετικά με τη συνεκπαίδευση των παιδιών με ΕΑ στο μάθημα της μουσικής.
- Εντοπίζουν τη λειτουργία της μουσικής ως επικοινωνιακό πλαίσιο στην εκπαίδευση των παιδιών με ειδικές ανάγκες.
- Εντοπίζουν τη διαφορά της εκπαίδευσης των ατόμων με ΕΑ μέσω της μουσικής για την επίτευξη εξωμουσικών στόχων (αυτοδιαχείριση, συνεργασία, συμπεριφορά, έλεγχος συναισθήματος, ενίσχυση κινητικών δεξιοτήτων, ομιλίας/λόγου, γνωστικών λειτουργιών, ακαδημαϊκών επιδόσεων) και την εκπαίδευση για τη μουσική (επίτευξη μουσικής μάθησης μέσω των στόχων του αναλυτικού προγράμματος)
- Έρχονται σε επαφή με στρατηγικές της μουσικοθεραπείας οι οποίες θα μπορούσαν να είναι επωφελείς για την καθημερινή διδακτική πράξη κατά την ένταξη παιδιών με ειδικές ανάγκες στο δημόσιο σχολείο.
- Αντιλαμβάνονται τη διαφορά και τα όρια ανάμεσα στη μουσικοθεραπεία και τη μουσική εκπαίδευση και τον τρόπο με τον οποίο οι δύο περιοχές αλληλοσυμπληρώνονται.
- Γνωρίζουν την επίδραση των ειδικών εκπαιδευτικών αναγκών ενός ατόμου στην συμμετοχή του σε μουσικές διεργασίες και τη μουσική μάθηση.
- Γνωρίζουν τα αναπτυξιακά χαρακτηριστικά ειδικών εκπαιδευτικών αναγκών και τα συσχετίζουν με τη μουσική ανάπτυξη των παιδιών (φάσμα του αυτισμού, μαθησιακές δυσκολίες, νοητική στέρηση, σύνδρομο Down, ακουστική και οπτική ανεπάρκεια, σύνδρομο ελλειμματικής προσοχής-υπερκινητικότητα, κινητικά προβλήματα, χαρισματικά παιδιά)
- Σχεδιάζουν και να εφαρμόζουν τροποποιήσεις και προσαρμογές στο περιβάλλον της γενικής τάξης και στη διδακτική τους πράξη, που βοηθούν τους μαθητές/τριες με ειδικές ανάγκες να επιτύχουν την κατάκτηση μουσικών δεξιοτήτων στον καλύτερο δυνατό βαθμό (χρήση τεχνολογίας, εμπλουτισμός, τροποποιήσεις, προσαρμογές στον μουσικό και άλλο εξοπλισμό)
- Αξιολογούν την πρόοδο των μαθητών με ειδικές ανάγκες χρησιμοποιώντας τα κατάλληλα εργαλεία και κριτήρια για κάθε περίπτωση.
- Σχεδιάζουν και να δημιουργούν ευκαιρίες για συνεργασία και επικοινωνία ανάμεσα σε μαθητές με ειδικές ανάγκες και τους συμμαθητές τους
- Διεξάγουν έρευνες σε μικροκλίμακα σε παιδιά με ειδικές ανάγκες που εντάσσονται στο μάθημα της μουσικής σε σχολεία της Κύπρου.
- Συνεργάζονται με τη διεύθυνση του σχολείου, το υποστηρικτικό προσωπικό, τους συναδέλφους και την πολυθεματική-διαγνωστική ομάδα για τη διαμόρφωση του προφίλ παιδιού με ειδικές ανάγκες με στόχο τη σύνταξη και εφαρμογή αποτελεσματικού παρεμβατικού προγράμματος για την ομαλή ένταξη του παιδιού στη σχολική τάξη.

Περιεχόμενο του μαθήματος

- Ορισμοί και αρχές της συνεκπαίδευσης. Πρόνοιες της νομοθεσίας στο εκπαιδευτικό σύστημα της Κύπρου και πρόνοιες του Αναλυτικού Προγράμματος Μουσικής για την ένταξη στο μάθημα παιδιών με ειδικές ανάγκες.
- Εκπαίδευση στη μουσική ή εκπαίδευση μέσα από τη μουσική;
- Τι είναι πραγματικά ένταξη παιδιού με ειδικές ανάγκες στην συνηθισμένη τάξη μουσικής; Θεωρία και πράξη.
- Μύθοι και πραγματικότητες για τη μουσική και τα άτομα με ΕΑ.
- Η μουσική ως επικοινωνία για την ένταξη των παιδιών με ειδικές ανάγκες στην συνηθισμένη τάξη.
- Μουσική παιδαγωγική, μουσικοθεραπεία ή και τα δύο; Προβληματισμοί και διάλογος.
- Αναπτυξιακά-εξελικτικά χαρακτηριστικά και στρατηγικές διδασκαλίας στο μάθημα της Μουσικής, σε σχέση με τα ακόλουθα:
 - Φάσμα του αυτισμού
 - Μαθησιακές δυσκολίες
 - Σύνδρομο Down
 - Ακουστική και οπτική ανεπάρκεια
 - Σύνδρομο ελλειμματικής προσοχής-Υπερκινητικότητα
 - Παιδιά με κινητικά προβλήματα
 - Χαρισματικά παιδιά
- Προβλήματα των εκπαιδευτικών μουσικής στην συνεκπαίδευση παιδιών με ειδικές ανάγκες και τρόποι αντιμετώπισής τους.
- Διαχείριση του περιβάλλοντος της μουσικής τάξης (προσαρμογές και τροποποιήσεις υλικοτεχνικής υποδομής) και του ανθρώπινου δυναμικού
- Ανάπτυξη κατάλληλου εκπαιδευτικού υλικού μουσικής για παιδιά με ΕΑ προς χρήση στην καθημερινή διδακτική πράξη
- Χρήση της τεχνολογίας στην μουσική εκπαίδευση των παιδιών με ΕΑ.
- Αξιολόγηση και αναστοχασμός του εκπαιδευτικού στην διδακτική πράξη σε μαθήματα μουσικής στα οποία εντάσσονται παιδιά με ΕΑ. Μελέτες περίπτωσης.
- Δημιουργία του ατομικού προγράμματος παιδιού με ΕΑ στη μουσική. Συνεργασίες του εκπαιδευτικού μουσικής με τις πολυθεματικές ομάδες και τους γονείς.
- Αξιολόγηση: Δημιουργία εργαλείων αξιολόγησης για την καθημερινή διδακτική πράξη με βάση το αναλυτικό πρόγραμμα Μουσικής και τις ανάγκες των μαθητών/τριών με ειδικές ανάγκες.

Μαθησιακές δραστηριότητες/διδακτικές μέθοδοι

Ατομική και ομαδική εργασία, ανάλυση μελετών περίπτωσης, μελέτη διδακτικής πράξης μέσα από προβολές, παρουσίαση διδακτικών προσεγγίσεων και εκπαιδευτικού υλικού

Μέθοδοι Αξιολόγησης

Διαμορφωτική αξιολόγηση – ανατροφοδότηση, ατομική εργασία, ομαδική εργασία, συγγραφική μελέτη περίπτωσης, σχεδίαση διδακτικού περιεχομένου, δημιουργία πρωτότυπου εκπαιδευτικού υλικού, τελική εξέταση.

Βασικά διδακτικά εγχειρίδια/βιβλιογραφία

Authors	Title	Publisher	Year	ISBN
Adamek, M. S. & Darrow, A. A.	Music in Special Education	The American Music Therapy Association	2010	978-1-884914-26-3
Jaquiss, V. and Paterson, D.	Meeting SEN in the curriculum: Music	David Fulton	2005	1-84312-168-9
Ockelford, A.	Music for children and young people with complex needs	Oxford University Press	2008	978-0193223011

Συμπληρωματικά διδακτικά εγχειρίδια/βιβλιογραφία

Authors	Title	Publisher	Year	ISBN
Birkenshaw-Fleming, L.	Music for All: Teaching Music to People with Special Needs	Oxford University Press	1993	
Corke, M.	Approach to communication through music	David Fulton	2003	1-85346-843-6